

den Repræsentation, som man skal have, og navnlig skal en Sag som Andelsbanken bygges paa saa bredt et Grundlag som muligt. Derfor skal man ogsaa have de forskellige Lag repræsenteret saa godt som muligt, for ellers vil der før eller senere ske det, som man ikke er saa glad ved, og jeg tror, at denne Sag vilde have stillet sig lidt anderledes, hvis man havde søgt at tage disse Hensyn.

Naar man nu skal til at tale om, hvad der er Aarsagen til, at denne Katastrofe er indtraadt, at vor stolte Bank maa likvidere, saa kunde man naturligvis tale om mangt og meget, men det, som jeg gerne vil sætte Fingeren paa her, det, som jeg synes er den mørkeste Plet, er, at Mejerierne ikke godvillig har villet betale den Gæld, som de i Virkeligheden ikke kan sige sig fri for at have. Det er det, jeg kalder den mørkeste Plet i denne Sag. Hvis det havde givet en Gevinst for Mejerierne, vilde Mejerierne selvfølgelig have været med til at indkassere denne Gevinst. Og naar man vil være med til at tage Gevinsten, maa man virkelig ogsaa være med til at tage Risikoen. Hvordan man end vender og drejer Sagen, kan man ikke komme udenom, at det er vore egne valgte Repræsentanter — selv om vi muligvis ikke har stemt for dem netop i dette ene Tilfælde —, der har faaet os ind i den Historie, og naar det er vore egne Repræsentanter, maa vi ogsaa tage Følgerne af det, de har gjort, og eventuelt foretage et Opgør indenfor vore egne Døre; det skulde ikke gerne have været draget frem for Offentligheden i den Grad, som Tilfældet har været her.

Jeg skal ikke yderligere omtale det Rekonstruktionsforsøg, som blev gjort i Januar — det er blevet drøftet saa meget i det andet høje Ting, at der ikke er nogen Grund til at drage det frem her —, men blot sige, at vi jo ved, at den Uro, der skabtes om Banken, ikke blev mindre derved, den blev tværtimod større og større, og Resultatet blev, at den gamle Bestyrelse maatte gaa, hvorefter der blev foretaget Valg af en ny Bestyrelse. Her er en Lejlighed, hvor det forekommer mig, at en klog Ledelse — og her tænker jeg paa Repræsentantskabet — kunde have baaret sig noget fornuftigere ad. Der burde være sket en Henvendelse til Husmandsorganisationerne eller til Husmændene om at faa dem repræsenteret i den ny Bestyrelse, men det skete ikke. Om det nu kunde have ændret Forholdene, skal jeg naturligvis ikke kunne sige, men i alt Fald tror jeg, at det kunde have lettet Sagen noget, og at der ingen

Skade vilde være sket derved — det vilde i mine Øjne have set godt ud. Den ny Bestyrelse kom saa til det Resultat, at der maatte tegnes ny Kapital, men det viste sig, at man ikke havde nogen særlig heldig Haand til at faa den efter Bestyrelsens Mening nødvendige Kapital tegnet, og i den ellefte Time skete der da en Henvendelse til Husmændene, om de vilde være med til at give denne Tegning moralsk Støtte. Husmandsorganisationerne turde ikke saadan lige blankt give denne moralske Støtte. Vi syntes ikke, Sagen laa klar nok for os, og derfor blev der nedsat et Udvalg, som skulde tage mod yderligere Oplysninger, hvis man kunde give Oplysninger af Betydning for Sagen. Dette Udvalg hørte ikke noget senere, vi fik ingen Oplysninger, Tegningen mislykkedes, og vistnok 8 Dage efter at vi havde svaret, maatte Banken lukke. Saa fik vi den foreløbige Lov, som nu behandles her i Dag, og som har faaet en saa uforbeholden Anerkendelse fra den ærede Ordfører for Venstre (Maegaard), at en yderligere anbefaling fra mig er ganske unødvendig. Det forekommer mig, at man, lige saa vel som den ærede Ordfører for Venstre sagde Tak til den højtærede Erhvervsminister, maa rette en Tak til den ærede Ordfører for hans Anerkendelse af, hvad Erhvervsministeren her har gjort.

Men da Banken nu lukkede, var der sikkert mange af dem, som der var sket Henvendelse til om at støtte Andelsbanken, som fortrød, at de ikke havde stemt for at indskyde eller garantere Kapital, saaledes at Banken kunde have fortsat. Og jeg forstaar saa udmærket godt, at man kunde fortryde det, for vi maa være klare over, at den Dag, vi ikke længere har en Andelsbank, kan vi meget let komme til at mærke Følgerne af, hvad der er sket. En Del af dem, der fortrød, at de ikke havde stemt for at tegne ny Kapital, faar i Forening med nogle, der eventuelt har stemt derfor, Tanken om at faa Banken genrejst. Der dannes en Indskyderforening — hvordan den er blevet dannet, skal jeg ikke kunne udtale mig om, og det har ogsaa mindre Betydning —, men denne saakaldte Indskyderforening faar en genial Idé. Paa en eller anden Maade er det Rygte opstaaet, at Sparerne vilde tabe 20 pCt. af deres indskudte Kapital, og denne Indskyderforenings Bestyrelse faar den Idé, at det jo var et udmærket Grundlag at rejse en ny Bank paa, blot at samle alle disse 20 pCt., som paa Forhaand er tabt. Det synes jo, som om Grundlaget ikke var saadan særlig solidt, og jeg forstaar egentlig godt,